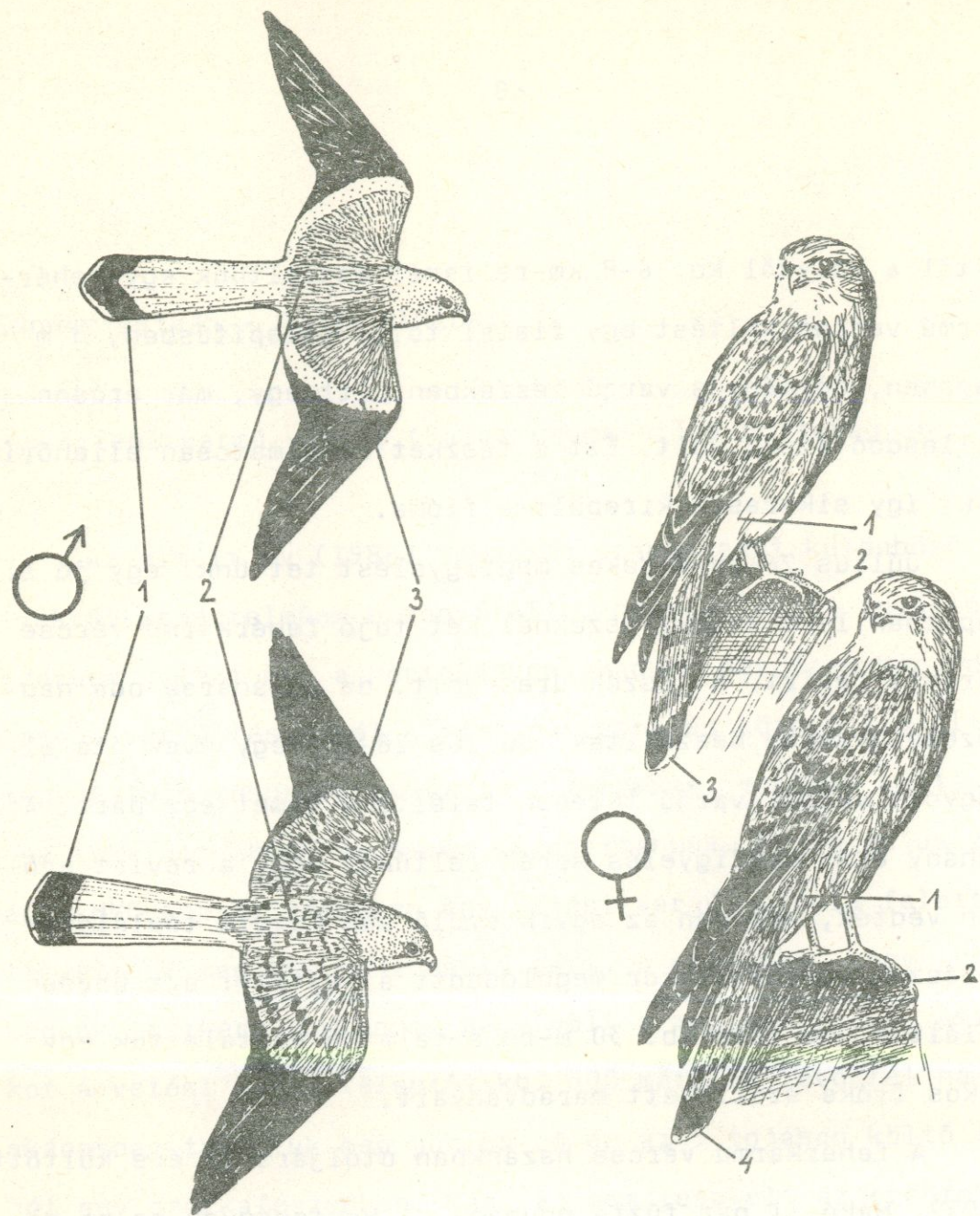

Falco naumanni (felül)

Falco tinnunculus (alul)

Endes Mihály:

Adatok a tiszai Alföld denevérfaunájához

E témakörből lapunk elődje, a Természettudományos Tá-
jékoztató 1988-as I. számában jelent meg közleményem, s
most az azóta összegyűlt (1988 és 89-ből) jelentősebb, ér-
dekesebb adatokról számolok be.

Nagy patkósorrú denevér (*Rhinolophus ferrumequinum*): Sá-
toraljaújhelyen, padláson 1 ad., Konyáron, padláson 1 ad.
Ezek feltehetően átnyaraló hímek, melyek a közeli populá-
ciókhoz tartoznak. Pácin, padláson 30-as állomány, szopós
fiatalokkal. Álmosdon, az előzőleg jelzett (CALANDRELLA,
1989. II/1.) példányok nem csak átmenetileg tartózkodnak,
miután e nyáron is ott találtam őket.

Tavi denevér (*Myotis dasycneme*): a fentebb idézett CA-
LANDRELLA számban a Szatmári-síkságról közlök adatokat.
Pácinban, padláson, az előző fajjal együtt 200 példány
él és szaporodik. A helybéli lelkes nagy lelkesedéssel
és gondossággal örködik zavartalanságuk felett.

Közönséges denevér (*Myotis myotis*): Anarcs, padláson 1
elpusztult; Aranyosapáti, padláson 1 elpusztult; Botpa-
lád, Tyto köpetben 1 pld.; Hete, padláson 1 elpusztult;
Pácin, padláson, az előző két faj populációi között 1

pld.; Sátoraljaújhely, padláson 1 elpusztult; Viss, padláson 1 elpusztult. Jelenlétüket a nagy patkósorrú denevérekéhez hasonló okokkal magyarázom.

Hegyesorrú denevér (*Myotis blythi oxygnathus*): a tiszai Alföld északkeleti részén rohamosan fogyó, sőt sokfelé már eltűnő faj. A Beregi-síkságon és a Rétközben nem észleltem, a Szatmári-síkságon 3 helyen találtam 1-1 példányát, ebből csak egy volt élő. Alsóbereckiben, padláson 4-5 pld. fiakkal, Tokajban, padláson 20 pld. fiakkal. Az északnyírségi populációk esetében mindenütt igen sok elpusztult adult állat figyelhető meg. Minden bizonnyal e faj különlegesen érzékeny lehet valamely pesticidre.

Csonkafülű denevér (*Myotis emarginatus*): Tokaj, padláson 30 példányból álló populáció, számos fiatalal. Telelőhelyük jelenleg még ismeretlen.

Denevér-telepítési akció keretében 1989-ben több helyen szereltünk fel mesterséges odukat. A munkát folytatjuk, s a rendszeres ellenőrzést is biztosítjuk.

Megfigyelések

TÖRPEMANDULA (*AMYGDALUS NANA*) A DÉLI HAJDÚSÁGBAN. Kabak közelében, műút és agrárterület közötti árokparton 1989-ben több foltban, néhány négyzetméteren kb. 500, zömmel virágzó tő, közöttük kökény apró bokrai. Az út túloldalán néhány példány macskahere (*Phlomis tuberosa*). Az egykori löszhát-maradvány védelmet érdemelne.

Endes Mihály

KÖVI RÁK (*ASTACUS TORRENTIUM*) A DUNÁBAN. A folyó nagy-marosi szakaszán 1989-ben egy élő, adult példányt észleltem.

Endes Mihály

ÚJABB EZÜSTKÁRÁSZ (*CARASSIUS AURATUS GIBELIO*) ADATOK A TISZÁBÓL. 1989-ben Tisza-mogyorósnál számos, 20 cm körüli példány került elő, főként a csöndesebb öblökben, kőgátaknál. A dombrádi szakaszon igen sok, szinte kivétel nélkül egynyaras méretű él, amelyek a sodrás elleni védekezésül a széli gyökérzetbe és lágyszárúak közé bújnak. Nem zárható ki kijutásuk más, környékbeli álló, vagy lassan folyó vízből, akár határainkon túlról is. A Krasznában és a Bodrogban megtaláltam a fajt, s lejjebb a Közép-Tiszában pedig már közönséges.

Endes Mihály